

Notat

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Kulturudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-663/24

Indledning

Den belgiske forfatningsdomstol (Cour Constitutionnelle) har forelagt EU-Domstolen en række præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 15 i direktiv 2019/790 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked¹ ("DSM-direktivet") i forhold til fastsættelsen af rimelig kompensation for onlineanvendelse af pressepublikationer.

Sagen for EU-Domstolen vedrører den belgiske gennemførelse af DSM-direktivet og er anlagt af Google, Meta, Spotify, Sony og Streamz ("sagsøgerne").

Sagen har store ligheder med EU-Domstolens præjudicielle sag C-797/23, Meta, idet den også omhandler fortolkningen af DSM-direktivets artikel 15, herunder medlemstaternes mulighed for at fastsætte regler om forhandlingsordninger i de tilfælde, hvor parterne ikke kan nå til enighed om et rimeligt vederlag. Regeringen afgav indlæg i sag C-797/23 d. 29. april 2024. Der er endnu ikke faldet dom i sagen.

Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

DSM-direktivets artikel 15 tildeler udgivere af pressepublikationer nye rettigheder, idet presseudgiverne får tildelt en eneret i relation til udbydere af informationssamfundstjenesters onlinebrug af deres pressepublikationer. Eneretten gælder i to år fra udgivelsen af en pressepublikation.

Informationssamfundstjenester kan være nyhedsaggregatorer, medieovervågnings-tjenester, søgemaskiner eller sociale medie-plattformstjenester, som f.eks. Google og Facebook.

I den nationale implementering af DSM-direktivets artikel 15 har Belgien indført den nye beslægtet rettighed for presseudgivere, når deres pressepublikation anvendes på internettet af udbydere af informationssamfundstjenester og samtidig fastsat, at presseudgiveren og udbyderen af informationssamfundstjenester er forpligtede til at forhandle i god tro om anvendelsen af denne rettighed og det vederlag, der skal betales herfor. Hvis der ikke indgås en aftale, kan hver af parterne indlede en tvistbilæggelsesprocedure ved et særligt organ, IBPT, som træffer bindende administrative afgørelser.

Derudover indføres der i belgisk ret krav om, at informationssamfundstjenesterne skal betale vederlag for en pressepublikation uanset om indholdet er ophavsretligt beskyttet eller ej, eller om pressepublikationen er bag en betalingsmur.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17. april 2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked og om ændring af direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF.

Sagsøgerne har gjort gældende, at implementeringen af artikel 15 i belgisk ret udgør et uforholdsmæssigt indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed samt i aftalefriheden. Sagsøgerne gør endvidere gældende, at der mangler grundlag i direktivet for takstfastsættelsesproceduren ved IBPT. Endelig sætter sagsøgerne spørgsmålstegn ved, om det obligatoriske forhandlingssystem generelt ligger inden for rammerne af IBPT's kompetence.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Sagen vedrører grundlæggende, om den belgiske implementering af DSM-direktivets artikel 15 er i overensstemmelse med EU-retten. Den danske implementering af bestemmelsen svarer i en vis grad til den belgiske implementering.

Både de danske og belgiske bestemmelser er direktivnært implementeret i forhold til, at de indeholder en eneret for presseudgivere, som gælder i to år i relation til informationssamfundstjenesters onlinebrug af pressepublikationer.

Denne eneret betyder, at informationssamfundstjenester skal have tilladelse fra presseudgiveren, når der foretages en eksemplar fremstilling af en pressepublikation og/eller når pressepublikationer stilles til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt (on demand).

En sådan tilladelse vil foreligge, når presseudgiverne selv gør publikationerne tilgængelige via informationssamfundstjenesten, hvorefter der ikke foreligger yderligere krav om samtykke, og når informationssamfundstjenesten har tilbudt et vederlag for øvrig brug af de pågældende publikationer, og udgiveren af pressepublikationerne har accepteret dette vederlag.

Danmark har ved lov nr. 1121 af 4. juni 2021 om ændring af lov om ophavsret implementeret DSM-direktivets artikel 15 i den danske ophavsretslovs § 69 a og suppleret den med en aftalelicensbestemmelse § 29 a. § 69 a indfører en eneret for presseudgivere, som indebærer, at udbydere af informationssamfundstjenester skal have samtykke fra presseudgiveren til online at foretage eksemplar fremstilling af en pressepublikation og/eller stille pressepublikationen til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til den. Ophavsretslovens § 29 a, stk. 1, giver mulighed for, at informationssamfundstjenesters brug af pressepublikationer kan klareres kollektivt hos en forvaltningsorganisation, som er godkendt af Kulturministeriet til at varetage opgaven. I Danmark er den godkendte organisation for presseudgivere Danske Pressepublikationers Kollektive Forvaltningsorganisation (DPCMO). Dette indebærer, at en udbyder af en informationssamfundstjeneste, f.eks. Meta, som benytter pressepublikationer, kan indgå en enkelt aftale med DPCMO, som gælder for samtlige danske presseudgivere. Det følger dog af ophavsretslovens § 29 a, stk. 2, at ophaveren over for de aftalesluttende parter kan nedlægge forbud mod den i stk. 1 nævnte anvendelse af pressepublikationer.

Derudover giver ophavsretslovens § 29 a, stk. 3, Ophavsretslicensnævnet kompetence til at træffe afgørelse i sager, hvor den organisation, der er godkendt til at indgå aftaler, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale. Ophavsretslicensnævnet har kompetence til at afgøre tvister om vilkår og vederlag på en række udvalgte områder. I forhold til ophavsretslovens § 29 a, stk. 3, kan nævnet dermed træffe afgørelse på begæring fra en af parterne (f.eks. DPCMO) om det rimelige vederlag, men afgørelsen er ikke bindende for parterne, idet nævnet ikke kan meddele tilladelse i tilfælde af parternes uenighed. Herudover er der også adgang til mægling efter ophavsretslovens § 52.

Det er regeringens opfattelse, at DSM-direktivets artikel 15 ikke er til hinder for, at der i national ret fastsættes en ret til rimelig betaling, da det er formålet med en ophavsretlig eneret, at indehaveren af eneretten skal give tilladelse, og det ligger i tilladelsens natur, at dette sker mod betaling af et vederlag. Et krav på et rimeligt vederlag fremgår derfor implicit af eneretten, og der er også flere holdepunkter herfor i DSM-direktivets artikel 15 og præambelen.

Både de belgiske og danske regler supplerer direktivet ved bl.a. at indføre en hjemmel til, at en tredjepart, f.eks. en national uafhængig administrativ myndighed eller et nævn (Ophavsretslicensnævnet i Danmark) kan træffe afgørelse om størrelsen på den rimelige compensation/vederlag på begæring fra en af parterne, og de to myndigheders afgørelse kan indbringes for en domstol. Hverken IBPT eller Ophavsretslicensnævnet kan pålægge parterne at indgå aftale.

Det er regeringens opfattelse, at artikel 15 ikke er til hinder for, at aftaler om brug af pressepublikationer kan klareres kollektivt, eller at et nævn tildeles kompetence til at fastsætte størrelsen af vederlaget for brugen af pressepublikationer samt øvrige vilkår i de tilfælde, hvor en informations-samfundstjeneste og en presseudgiver ikke kan blive enige om et vederlagsniveauet.

Selvom det ikke fremgår direkte af DSM-direktivets artikel 15, at medlemstaterne kan fastsætte regler om forhandlingsordninger i de tilfælde, hvor parterne ikke kan nå til enighed om et rimeligt vederlag, så udgør forhandlingsordninger en central del af DSM-direktivet.

Det er regeringens opfattelse, at der må være et skøn for medlemsstaterne til at fastsætte, hvordan eneretten aftaleretligt kan sikres, når DSM-direktivets artikel 15 ikke nærmere regulerer dette.

På denne baggrund afgiver regeringen indlæg i sagen i overensstemmelse med det ovenfor anførte.